

SECRETARIAT DE LES INSTITUCIONS ESCOLARS
DE L'ESCOLA PIA DE CATALUNYA

Nº 1 - segona època - maig 1997

PAPPIERS

del secretariat

Materials curriculars

Una nova reflexió.

En aquesta nova etapa de "Papers", alguns articles de la revista tractaran el tema del Recull Pedagògic i el complementaran. I aquest article inicial serà com una presentació global de la temàtica escol·lada. Així, aquest mes ens preguntem quin és el material més adequat per al treball escolar: el llibre de text, el material del docent, una mica de cada?

És un tema de conversa freqüent entre els docents aquestes setmanes: de cara al proper curs, els mateixos llibres de text? uns de nous que acaben de sortir? O encara: què és millor, llibres de text o material elaborat pels docents? altres materials? La tasca principal de l'escola és mediar en els aprenentatges de l'alumnat, segons els continguts establerts en cada etapa. En aquest procés de facilitació el docent hi juga un paper clau ja que ordena i seqüència els processos que han de permetre l'aprenentatge, amb una finalitat darrera prou ambiciosa: que l'alumnat aprengui a aprendre. Però com que aquest aprenentatge no es pot produir en el no-res, cal aprendre a aprendre tot aprenent continguts concrets. I és aquí on juguen els materials curriculars: són uns mitjans en mans del docent, útils per a la seva actuació professional.

Per tant, els materials de treball dels alumnes han de ser reflex de la nostra manera d'entendre el fer escolar. Quan el paradigma escolar és el programa, usem un llibre de text el més tancat i concret possible, que garanteixi que tothom segueixi

al mateix pas. Però si el paradigma de referència és el d'atendre el procés de l'alumnat respectant diferents ritmes o sensibilitats, necessitem un material -i no només un llibre de text- que permeti un treball a l'aula a diferent temporalitat, nivells de dificultat i, sobretot, que presenti moltes situacions de relació amb l'entorn. Cada escola té -més o menys elaborat, i/o explicitat- un projecte per al seu alumnat i té una cultura pedagògica. Ens hauríem de preguntar: quin material -propi o aliè- s'apropa més al projecte de l'escola? quin conserva millor la coherència que és a la base de l'educació escolar?

Finalment (i no pas l'aspecte menys important): quin tipus de valors transmet el material? Potser no és fàcil saber-ho, però almenys ens podem fixar en alguns aspectes bàsics i prendre'ls com a referents. Tot amb tot, la valoració d'un material és el propi treball: periòdicament hem de valorar en quina mesura aconsegueix les finalitats per les que preteníem usar-lo. És un ingredient de l'avaluació de l'escola, cada vegada més imprescindible.

parlem de:

- ❖ **El teatre escolar (pàg. 3)**
- ❖ **Críteris d'elecció del llibre de text (pp. 5-7)**
- ❖ **El Web de l'Escola Pia a Internet (pàg. 9)**

La clau d'un material: les activitats d'aprenentatge

Parlem amb Xavier Blanch

Xavier Blanch és cap de publicacions de **TEXT**, grup editorial d'Enciclopèdia Catalana especialitzat en materials educatius, i també director editorial de **La Galera**, dedicada al llibre infantil i juvenil. És autor del llibre **Cinc cèntims sobre la reforma educativa** (Proa Butxaca, 14; 1996), que va obtenir el **Premi Joan Profitós 1995** d'assaig pedagògic, convocat per la nostra Fundació.

1. Es critica el llibre de text com un instrument tancat, poc apte per la Reforma. Des de la vostra òptica, com contempleu l'atenció a la diversitat en les diferents etapes?

Avui hem de parlar de materials educatius, ja que el llibre de text d'abans té connotacions negatives, lligades a un ensenyament més aviat tradicional, repetitiu, uniformitzador, que no potencia un aprenentatge significatiu. Ara treballem en un context de currículum obert; per tant, els materials educatius han d'oferir propostes per tal que el docent trobi recursos per al seu treball i models per a construir altres activitats d'aprenentatge. Ens sembla que no és exigible als docents la capacitat de crear els seus propis materials i que no ho faran amb els recursos temporals, gràfics i tipogràfics de les editorials. Els hi hem d'oferir productes útils i de qualitat per tal que no comencin de zero.

Certament la proposta didàctica que fem ha de contemplar la diversitat dels processos d'aprenentatge de l'alumnat. Ho hem resolt així: en el cicle inicial proposem tres vies de treball d'uns continguts bàsics comuns; per a alumnes més grans, blocs didàctics aïllables; a l'ESO especifiquem activitats de reforç i d'ampliació.

2. Al vostre parer, què és el que el docent més hauria de valorar d'un llibre de text?

Sovint la primera valoració és la visual (atractiu físic), però també la solidesa del producte quant a continguts. Però un ma-

terial educatiu no se sap de debò si serveix fins que el docent hi ha treballat un curs amb els seus alumnes. Els docents haurien de fer molta atenció en la proposta d'activitats d'aprenentatge que s'hi fa.

3. Com detecteu les necessitats educatives dels docents per donar-hi resposta? Com creieu que proposeu una resposta a les necessitats actuals de Catalunya?

No és fàcil, però ens basem en estudis comparatius d'altres materials del mercat, en enquestes a docents i en el tracte i atenció personal amb aquests i a les escoles. Estic convençut que l'evolució del material escolar va en la línia per la qual hem apostat des de TEXT: materials oberts, versàtils a diferents necessitats, que els docents se'ls puguin fer seus i el puguin adaptar a situacions diferents.

4. En el vostre llibre -tan recomanable per molts aspectes- en parleu molt poc del llibre de text. És per discreció? O és perquè és un aspecte que afecta poc al plantejament general i que depèn de cada escola?

Sobretot és per un tema de coherència del treball, que és una presentació global de la Reforma adreçada no només a docents; també una mica per discreció: quan hom és part i jutge ha de ser molt prudent, encara que podria dir-ne moltes coses. I també perquè el llibre esmentat pretén presentar principalment la Reforma des de l'òptica pedagògica.

Penso que en el panorama global del llibre de text hi hagut menys canvis dels que caldria, o dels que desitjaria. La veritable Reforma a l'aula l'ha de fer el docent; nosaltres hem d'oferir propostes que siguin motivadores a l'aprenentatge dels alumnes i que ajudin el treball escolar.

El teatre escolar a l'Escola Pia catalana

escola pia

Una innovació escolàpia

Malgrat les seves reserves, sant Josep de Calassanç permeté les representacions fetes pels escolars pels fruits que se'n poden treure: la memorització, la declamació, la confecció de decorats i vestuari... i la satisfacció dels pares en veure actuar els seus fills.

Sant Josep de Calassanç, segons l'opinió de P. G. Santha en l'obra: "San José de Calasanz. Su obra, escritos", era força reaci a que els alumnes de l'Escola Pia fessin representacions teatrals, i això que estaven força de moda en els col·legis de Roma i d'Europa, en el seu temps. Els motius que adduïa eren que distreien professors i alumnes de la tasca i rendiment escolars. Calia aprofitar el temps, ja que els alumnes eren de classe humil i no estaven massa temps a l'escola.

L'argument de les representacions era majoritàriament de temàtica religiosa: Episodis de l'Antic Testament o dels Evangelis, de la vida dels sants, lliçons moralitzants...sense que faltessin representacions de la mitologia clàssica o sainets populars. Sovint acompanyats de cants, música, dansa i pantomima.

Les diades en què es feien representacions eren: Nadal, Pasqua, Corpus; final de curs o Acadèmies..., i en els dies de Carnaval.

Amb els alumnes d'EATP d'Arxivística de tercer de BUP de l'Escola Pia de Sant Antoni, el curs 1986 - 87, vam realitzar el buidat de les recensions de les obres teatrals que els cronistes dels diferents col·legis enviaven a la revista AVE MARIA (1909 - 1931) i es pot concloure que:

- En gairebé tots els col·legis de la Província es van fer representacions teatrals.
- Que la majoria d'obres s'escenificaven en els col·legis on estava establert un grup paraescolar.
- La llengua emprada era el català en un 54% i el castellà en un 46%. El predomini del català és molt notable als col·legis de

la Catalunya interior o rural, en el altres, s'equilibren les llengües o bé es decanten a favor del castellà.

- Les diades en què hi ha més representacions són les festes de Carnaval, seguides de lluny per les vacances de Nadal.
- Les obres que són més representades són les de temàtica religioso-escolàpia.
- De l'escolapi valencià José Felis: «Un combate singular o la infancia de San José de Calasanz», «El hermanito Juan Razón».
- També sovintegen les destinades a desvetllar l'amor a la pàtria com «Carles de Viana», «Carles Capeto»...
- I no hi podien faltar les de caràcter humorístic, com «Aprobados y suspensos», «Puñal del godó», «Per no entendre el castellà», «Arranca caixals»...

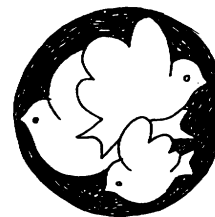

- Entre els escolapis catalans que van escriure obres per ser representades pels alumnes hi apareixen, entre d'altres: el P. Rafel Oliver amb «La mort de l'escolà», «La casa de Natxaret», «Verdaguer líric»...; el P. Lluís Falguera amb «La eterna historia», «Cigarras y hormigas», «Mala hierba»...; el P. Carles Perelló amb «La reconstrucció de Tàrraga»...
- En un temps en què el nostre país va viure moments de renovació pedagògica importants i es va voler fomentar la creativitat i participació de l'alumne, els escolapis van participar en aquest corrent.

Ramon Novell

Temps de reflexió...

Apaivaga el meu pas, Senyor!

Apaivaga el meu pas, Senyor !
 Calma el panteix del meu cor per la
 quietud de la meva ment.
 Dóna'm en la confusió dels meus dies la
 calma dels sempre eters cims.
 Calma la tensió dels meus nervis i
 muscles
 amb la suau música dels rierols.
 Ajuda'm a conèixer el màgic poder
 restaurador del son.

Ensenya'm l'art de prendre uns minuts
 de descans
 per mirar una flor, parlar amb un bon
 amic,
 llegir unes poques ratlles d'un bon llibre.
 Recorda'm cada dia que la vida no val
 per la velocitat

amb què es corre sinó per la intensitat
 amb què es viu.

Fes-me aixecar els ulls cap a les
 branques
 del roure gegant i saber que ha crescut
 fort i valent
 perquè ha crescut a poc a poc.

Apaivaga el meu pas, Senyor, i
 inspira'm
 perquè les meves arrels vagin fondes cap
 els valors
 perdurables de la vida
 i jo pugui créixer
 cap als estels del meu destí etern.

Holborn, 1985

Recull a cura de Manel Bagunyà

Tutelatge de lectura

Un pas cap al treball cooperatiu

Aquest curs 96-97 a l'Escola Pia de Balaguer hem endegat una nova experiència que amb el nom de tutelatge de lectura pretén que tots els alumnes de 2n i 4t de primària aprenguin a compartir actituds, estratègies i conceptes.

Hem constatat també que la principal rè-mora del treball cooperatiu radica en la **descoberta i acceptació de les mancances** de l'altre i poder ajudar-lo i treballar junts cap a l'objectiu fixat; i en la descoberta i acceptació de les pròpies mancances, essent l'altre qui ens ajudi a fer camí. Fent-ho se sentiran motivats i alhora esperonats en comprovar la mútua evolució en els seus aprenentatges lectors. Pensem que és una bona experiència ple-

na de *responsabilitat* en dues direccions (tutor-fillol, fillol-tutor).

Aquest *tutelatge* està organitzat de la següent manera:

Tres grups de 10 nens i nenes de 2n i 10 de 4t. Mitja hora a la setmana.

A l'aula de suport amb la senyoreta de suport que curarà per la *convivència* de cada parella.

Cada setmana ho fan una parella diferent, establint una roda per a tot el curs.

Al mateix temps la resta d'alumnes fan la seva estona habitual de lectura individual o col·lectiva a la seva aula i amb el seu tutor/a.

Són tasques de «l'alumne-tutor» vetllar per la velocitat, la pronúncia, l'entonació i la comprensió que el seu fillol utilitza en el procés lector.

Dolores Liñan i Puig - Núria Porta i Comelles

Críteris per a l'elecció dels llibres de text

materials
curriculars

Les opcions de dues escoles

A tots els centres usem pocs o molts llibres de text. Aquestes aportacions ens poden ajudar a repensar els nostres críteris.

LLIBRES DE TEXT A PRIMÀRIA

Rosa Mª Roca, Anna Pruna, Àngels Borràs, Sílvia Delcor - *Escola Pia de Mataró*

La reforma ha comportat tota una sèrie de canvis que també han de reflectir-se en els materials curriculars amb els quals treballlem.

Cada vegada hi ha una diversificació més gran dels materials, però el llibre de "text" continua tenint un pes específic en el nostre treball, encara que hagi canviat el seu paper i l'ús que en fem.

El llibre de "text" ha deixat d'ésser aquell element unificador i uniformador de cultura (una única cultura), que marcava d'una forma tancada el què i el com s'havia d'ensenyar.

Avui el llibre de "text" ha de respondre a unes altres necessitats. Ha d'ésser un element més (no l'únic) que ens faciliti i permeti treballar el nostre propi projecte curricular. Per a nosaltres aquest ha estat el *críteri bàsic* a l'hora de fer l'elecció.

És molt important tenir present que el llibre de text ha d'estar en funció del nostre projecte i mai a la inversa.

Per aquest motiu l'elecció no és fàcil, perquè costa trobar el que s'adeqüi a tot allò que volem. I també és cert que un material fins que no s'ha aplicat o treballat no es veu i es valora realment com funciona.

Com a *segon críteri* hem intentat mantenir, sempre que fos possible, una mateixa editorial per a una mateixa àrea, al llarg de tots els cicles, a fi de mantenir una *coherència en el procés d'ensenyament-aprenentatge* i així evitar possibles buits o llacunes. Això ens va ser difícil perquè a l'hora d'escollir els llibres de text d'un cicle, encara no s'havien editat els del cicle posterior i això no ens va permetre valorar el projecte en la seva globalitat, sinó anar-ho fent a mesura que anaven

sortint les diferents edicions.

Val a dir que nosaltres no considerem el llibre de "text" com una eina imprescindible en el Cicle Inicial; però ajuda com a element motivador.

A l'hora d'escollir el llibre de l'àrea de *Llengua Catalana*, en aquest cicle, s'ha valorat com *s'adequava al mètode de lecto-escriptura* que treballlem a l'escola i també si presentava una *sistematització clara on es treballessin tots els aspectes del llenguatge*. En aquesta àrea, i en general a tots els cicles, també hem tingut en compte críteris com: que treballés, tant en lectura com en expressió escrita, *diversitat de tipologia de textos* que les *lectures fossin adequades a l'edat*, que hi hagués una *adequació entre la part del text i les il·lustracions*, que la *presentació fos suficientment atractiva*, que presentés un *ventall ampli d'activitats que permetés adequar el treball a les necessitats de l'alumne...* És evident que alguns d'aquests críteris serveixen per a totes les àrees.

En l'àrea de *Llengua Castellana* també vam tenir en compte el fet que l'àrea fos tractada com a *segona llengua* i sobretot com es treballava la part de *l'expressió oral*. El cert és que de moment encara no hem trobat, en aquesta àrea un material del qual n'estiguem satisfets.

En l'àrea de *Matemàtiques*, en el cicle Ini

cial, no utilitzem llibre de «text», única-ment quaderns de pràctica de càlcul i numeració on hem tingut present que els *exercicis estiguessin presentats d'una forma clara i entenedora* i que hi hagués una *varietat d'activitats i espai suficient per resoldre-les*. A partir del cicle Mitjà, en aquesta àrea, vam escollir com a llibre de “text” aquell que al nostre criteri presentava un canvi més agoserrat i que ens *permetia realment un canvi de metodologia*. Vam tenir present, també, *la importància que es donava a cadascun dels blocs de l'àrea i en quina mesura es treballava la part manipulativa i de raonament*.

En les àrees de *Coneixement del Medi Natural i del Medi Social i cultural*, no utilitzem llibre perquè és impossible que pugui adequar-se al propi projecte, però sí que creiem que *és important tenir-ne a l'aula de diverses editorials a fi de recórrer a ells com a consulta o fins i tot per les imatges*.

Podríem enumerar molts criteris a tenir presents, però a tall de resum destacàrem:

- Com s'adequa al propi projecte curricular?
- Quin tipus de metodologia fomenta?
- Com es treballen els diferents tipus de continguts?
- Quin marge de llibertat dóna al mestre/a a l'hora de readaptar el que es treballarà en funció de la realitat dels seus/ves alumnes?
- Dóna orientacions per a l'avaluació?
- La presentació és clara i motiva a l'alumne?
- El llenguatge és adequat als alumnes?
- La programació és coherent per mantenir la continuïtat dintre i entre els cicles?
- ...

ELS LLIBRES DE TEXT A SECUNDÀRIA

Tutors/es de Secundària - Escola Pia de Sabadell.

Exposem els criteris usats per escollir llibres de text entre les diferents possibilitats que presentaven les editorials en les diferents matèries.

Per a la **Llengua Catalana**

1r ESO: **CAU** / 2n ESO: **BROC** / 3r ESO: **GUAL**

/4t ESO: **BLOC**. De l'editorial CASTELLNOU EDICIONS.

- Ordenació dels continguts, la modulació que presenten s'adequa a la del Departament.
- La manera de plantejar les activitats sembla adient en tant que possibilita adequar-les a les diferents capacitats de l'alumne/a.
- Llibre àgil de treballar. Amb un esquema de presentació de continguts ben seqüenciat i de fàcil maneig per a l'alumne.

Per a les **Matemàtiques**

Editorial: MC GRAW-HILL

- La modulació de l'editorial Mc Graw-hill coincideix, en un 80%, amb l'antiga modulació.
- D'altra banda, es valorà que les diferències entre ambdues corregien algunes mancances observades en el tractament de la geometria. Ha corregit la nostra antiga modulació.
- Entenem que es tracta d'una eina adequada pel tractament de la diversitat, perquè contempla activitats amb diferents nivells de dificultat (ampliació i reforç) i presenta els continguts sovint a partir d'exemples de dificultats creixent.
- L'estructuració ordenada dels continguts permet adaptar les unitats didàctiques a les necessitats concretes del grup classe, retallant-los o ampliant-los si s'escau.

Per a les **Ciències Experimentals**

Editorial: TEIDE

- Havent valorat com adequada la modulació de l'escola, convenia escollir una editorial que tractés els continguts amb una estructura més «temàtica» que «espiral». Això facilita que es tractin llibres diversos en un mateix crèdit.

Aquest avantatge és, alhora, un inconvenient perquè implica més despesa en llibres i el problema d'emprar llibres pensats per als cicles durant el segon, o a l'inrevés.

El problema de la despesa és, a la pràctica, mínim perquè els llibres es reutilitzen en diversos cursos i, en promig, els alumnes compren dos llibres per any.

- El nivell en la presentació dels continguts és prou alt com perquè no es quedin mai curts. (Més aviat permeten ampliar coneixements, si l'alumne ho desitja).
- Els llibres inclouen pràctiques, requa

dres d'investigació, aplicació, activitats, etc..., que es valoren com interessants.

– Hi ha el llibre del professor, amb solucions i orientacions didàctiques.

Per a la **Tecnologia**

Editorial: MC GRAW-HILL

– S'ajusta a la modulació creada pel departament i respecta la diversitat. Té un ampli ventall de possibilitats pràctiques.

Per a les **Ciències Socials**

Editorial: VICENÇ VIVES

– La modulació de la història és estructurada diacrònicament de primer a quart d'ESO.

– La geografia és tractada en un mòdul de primer i un de quart. En el mòdul de primer és com es tracta la geografia descriptiva, tot i que nosaltres la tractem al

llarg de quatre cursos.

– Cada tema té una estructura molt clara:

- Introducció.
- Desenvolupament del tema.
- Part d'ampliació.
- Aplicació d'un procediment.
- La història es desenvolupa cronològicament però de manera sincrònica, o sigui, es parla del món, Europa, Espanya i Catalunya.
- En tots els temes hi ha la introducció de fonts directes per treballar: textos d'història, diaris, il·lustracions, fotografies, pintures.
- Hi ha gràfics, diagrames, mapes històrics, que acompanyen les explicacions.
- En cada lliçó hi ha unes activitats de síntesi que ajuden a l'alumne a repassar i resumir els temes.

Banc de materials curriculars

Centre de Recursos del Secretariat

materials
curriculars

L'Equip de Gestió del Secretariat, en la seva tasca de coordinació i animació de la tasca pedagògica de les escoles, crea, l'any 1994, un BANC DE MATERIALS CURRICULARS (BMC)

Ho fa dintre del seu centre de recursos obert a les escoles i a tots els seus docents i amb la finalitat de *facilitar la reflexió i l'elaboració dels materials propis de cada professor* a través del contrast i estudi dels d'altres escoles. A més, i de manera regulada, garanteix un ús adequat a les finalitats expressades, respectant les autoritats dels materials i adoptant les mesures pertinents de protecció.

S'entén el concepte «curricular» de forma àmplia, de manera que hi queda inclòs tot el que faci referència a les àrees però també a la tutoria, educació cívica, ètica o en valors, informàtica educativa, activitats o sortides fora del centre, suport a activitats didàctiques, etc. L'aportació de ma-

terials al «BMC» es fa amb els que ja té cada escola o que es van creant; es poden fer aportacions petites o grans, però el que sí ha de ser *material propi i original*, elaborat atenent els nous currículums.

NORMES BÀSIQUES DE FUNCIONAMENT

Com fer arribar els materials al «BMC»

– Els materials s'han de lliurar en paper format DIN-A4 i, si és possible, en un disquet; en el moment d'ingressar al «BMC» s'emplenarà una fitxa d'identificació amb les especificacions bàsiques.

– Entre altres dades, s'especificarà l'autor/s, l'escola de referència, la tipologia del material, la data d'elaboració i s'indicarà si és una versió “provisional i en revisió” o bé es considera definitiu.

Tipus i nivell de consulta i ús

– La consulta resta oberta a qualsevol docent de l'Escola Pia, prèvia demanda.

– Habitualment la consulta serà presenci-

al; per aspectes concrets es podrà fer telefònicament, per Fax o per mòdem.

– Totes les persones que consultin materials i els usin posteriorment s'obliguen a citar l'autoria o procedència.

– Alguns dels materials que hi ha al «BMC» poden ser copiats previ permís de l'autor i l'escola.

Difusió dels fons del «BMC»

– Dues vegades l'any -el novembre i el

maig- s'envia a totes les escoles la llista dels materials dipositats en el «BMC», *classificats per àrees, on hi consta l'etapa, el cicle, el títol i l'escola.*

Altres materials

En el «BMC» s'hi guarda el material elaborat pels docents que es reuneixen quinzenalment en el locals de l'Equip de Gestió, en Grups de Treball.

Actualment, hi ha més de 600 títols a disposició dels interessats.

materials
curriculars

Anàlisi de materials curriculars

Dues aportacions que ens hi ajudaran.

PREGUNTES CLAU PER VERIFICAR L'EXISTÈNCIA O NO D'UNS INDICADORS DE QUALITAT BÀSICS, proposades pel SECC.

- ❑ ***Pel que fa a l'educació integral:***
 - promou els diferents àmbits de desenvolupament personal (fisiològic i psicomotor, intel·lectual i cognitiu, d'equilibri i autonomia personal, de realització interpersonal, d'inserció social, d'obertura al món transcendent i religió)?
 - recull els temes transversals del currículum?
- ❑ ***Quant a l'educació en valors:***
 - On es reflecteix clarament el treball en valors?
- ❑ ***Pel que fa a la proposta d'educació cristiana:***
 - en quins elements incideix positivament en la visió cristiana de l'home i del món?
- ❑ ***Quant a la globalització:***
 - quin aspecte es prioritza per a la globalització?
 - a quina/quines àrees afecta?
- ❑ ***Pel que fa a l'afavoriment de l'aprenentatge significatiu:***
 - s'adapta al nivell evolutiu de l'alumnat?
 - estableix fites ben diferenciades, sobretot per la gradualitat i la diferenciació successiva?
 - estimula nous aprenentatges, partint d'experiències prèvies, afavorint els

aprenentatges funcionals, fomentant l'activitat de l'alumnat?

DEU PREGUNTES PER AVALUAR I ESCOLLIR MATERIALS, segons Araceli Vilarsa (Perspectiva Escolar, núm. 161)

- 1 Explicita les opcions de les disciplines científiques, de la psicopedagogia i de la sociologia de les quals parteix?
- 2 Explicita els criteris de prioritjació i seqüenciació dels continguts?
- 3 S'acorden aquestes opcions amb el projecte curricular del centre?
- 4 Requereix intervenció activa del professor com a reelaborador i gestor del material?
- 5 Permet, incita o dóna recursos per a detecció i adaptació a les idees prèvies de l'alumnat?
- 6 Permet, incita o dóna recursos per a la contextualització dels coneixements en el medi social i cultural de l'alumnat?
- 7 Permet, incita o dóna recursos per a ser interrelacionat amb altres materials?
- 8 Permet, incita o dóna recursos per al tractament de la diversitat a l'aula?
- 9 Es presenta en suport multimèdia on en facilita l'ús?
- 10 Facilita la coordinació de diverses estratègies d'ensenyament/aprenentatge en funció d'objectius diferents?

La web de l'Escola Pia a Internet

actualitat

Descripció dels principals continguts

L'objectiu és presentar l'Escola Pia de Catalunya i les seves institucions escolars a tots els qui en vulguin estar interessats, alhora que explorar noves formes de comunicació.

Hi ha dos grans grups: el primer sobre tot el que és estrictament escolar i el segon sobre altres organitzacions de l'Escola Pia.

EL PRIMER GRUP INCLOU:

Escoles: Presentació de les escoles del Secretariat, amb una síntesi de la informació més rellevant de cada escola.

Comunitat Escolàpia: Presentació global de l'Escola Pia amb informació sobre el projecte "Compartim la nostra missió", relació de les Fundacions escolàpies de la província de Catalunya, arxiu provincial...

Professorat: Pàgines d'interès per als docents que inclouen enllaços amb les pàgines de formació d'universitats i institucions educatives i amb publicacions on-line d'educació. Hi ha, també, una relació de llibres i/o publicacions recomanades.

Alumnes i antics alumnes: Informacions i documents importants per als alumnes i antics alumnes, i una relació de les associacions d'alumnes i antics alumnes que tenim legalitzades i en funcionament. Hi trobarem, també, una relació dels Premis CIRIT 96 que van rebre els nostres alumnes.

Pares: Espai a disposició de la Federació d'APA's de l'Escola Pia de Catalunya. A mig termini es podran realitzar debats telemàtics amb els pares.

Oferta de formació i nivells educatius: Formació reglada i formació no reglada (formació ocupacional, Programes de Garantia Social, Plans de formació per Empreses...)

Àmbit d'activitat religiosa: Les activitats religioses i pastorals que impulsa l'Equip de Gestió del Secretariat. S'inclou referències sobre formació, pastoral escolar i extra-escolar així com els Materials publicats.

EL SEGON GRUP INCLOU:

400 anys: Informació dels esdeveniments que es realitzaran en commemoració als 400 anys de la creació per Sant Josep de Calassanç de la primera escola popular a Roma.

Colònies Jordi Turull: Informació general i les activitats que realitza.

Fundació Cultural P. Joan Profitós: Informació general sobre la Fundació i les activitats que realitza.

Servei Solidari: Informació de l'ONG Servei Solidari, creada per l'Escola Pia de Catalunya per a promocionar i formar joves en el voluntariat.

Agenda Institucional: Activitats que realitzen les institucions de l'Escola Pia de Catalunya. Aquesta agenda la podeu consultar per dates, per col·lectius implicats... En funció de l'àmbit on esteu us sortiran les activitats d'aquell àmbit. Si ho feu al full principal us sortiran les activitats de tots els àmbits.

Aquesta web és un espai dinàmic on la informació s'anirà actualitzant de forma contínua. Restem oberts a qualsevol suggeriment que vulgueu fer-nos sobre el disseny i/o els continguts de la web (envieu-nos-ho a l'adreça escolapi@pangea.org).

Adreça:
<http://www.epcat.net>

Noticiari breu

COORDINADORS DE PRIMER I SEGON CICLE DE PRIMÀRIA

A la reunió del dia 7 -els de primer cicle- i del 21 d'abril -els de segon- es treballaren diversos temes: el programa de gestió informatitzada de l'avaluació, comentari d'un article sobre *l'ortografia un tema que sembla eternament pendent*, l'aula de recursos de l'escola. I, a més, per a primer cicle una reflexió entorn de tres metodologies: projectes, tallers i racons, ja iniciades a Infantil. I, per a segon cicle, el treball dels valors, algunes programacions possibles, materials i valoracions de les experiències realitzades.

PRESENTACIÓ DE CRÈDITS

La presentació de crèdits del dia 14 d'abril fou sobre Matemàtiques. La Rosa Martí d'Igualada explicà: «*El plantejament dels Crèdits de Reforç*». El Tomàs Sánchez de Sarrià presentà un crèdit de: «*Resolució de problemes*». La Conxi Pérez de Vilanova parlà també d'un crèdit de reforç titulat: «*El detective exacto*». I finalment va ser presentat el crèdit «*Àlgebra*», elaborat el curs passat en un grup de treball, per part dels autors professors presents: Eusebi Simó de Balmes, Tomàs Sánchez de Sarrià, Anna López d'Olot i Rosa Martí d'Igualada. Hi assistiren 18 docents de 14 escoles.

COORDINADORS DE PRIMER I SEGON CICLE D'ESO

Es parlà de la gestió de l'avaluació, en el marc d'un nou programa que algunes escoles usen ja de forma experimental. També es comentà el significat de les sessions d'avaluació, com preparar-la i les anàlisis que en fem. Un altre punt fou com pensem l'aula de recursos de l'escola. Cal que tinguem en compte l'ús pedagògic de la Intranet i anar posant més atenció a les noves tecnologies.

En la reunió dels de segon cicle es parlà més concretament, dels lligams del 2n cicle d'ESO amb els Batxillerats.

Aquestes reunions se celebraren el 10 i el 24 d'abril.

TROBADA DE DELEGATS D'ALUMNES

El dia 16 d'abril es va fer la segona trobada d'aquest curs de Delegats dels Alumnes. Hi varen assistir uns 30 delegats. La reunió es va iniciar amb una conversa entre els delegats i el Sr. Joan Vila, director de l'Escola Pia de

Sabadell, i el P. Comadran, que és tutor de secundària a Olot. Es va tractar el paper dels delegats a les escoles i la relació tant amb els directors com amb els tutors i professors.

Un altre aspecte que es va tractar fou el de l'Associació d'alumnes. Es va veure que és un tema que moltes escoles no s'han plantejat i que potser seria interessant que ho fessin ja que augmentaria la participació dels nois i noies en l'escola.

Es va repartir un document que una comissió de professors i delegats va elaborar el curs passat i que sembla que pot ser un bon instrument a tenir en compte per a la participació. I finalment es va insistir que seria força interessant que en diversos moments de la vida de l'escola, sobretot, en acabar les etapes es pugui fer una avaluació global de l'escola de part dels alumnes a fi de tenir-la present per millorar-la.

OLOT

PREMI D'ÒMNIUM CULTURAL

L'Escola Pia d'Olot, com cada any, ha participat en el concurs de Poesia i Prosa que organitza l'Òmnium Cultural de la Garrotxa. El tema era lliure, però es valoraven particularment les tradicions. La convocatòria és per a alumnes des de 3r de primària fins a batxillerat.

Als nostres alumnes els han estat concedits els premis següents:

Per a tercer de primària, el primer premi a Ernest Alivés.

Per a quart de primària, el segon premi a Martí Matabosch.

Per a sisè de primària, el primer premi a Jordi Macias.

I un accèssit de poesia de cicle superior a Rut Freixes

FIRA D'EMPRESSES SIMULADES

En la 2ª Fira Internacional d'Empreses Simulades, dels dies 21 al 23 de maig, hi participaran quatre de les nostres escoles que imparteixen el Mòdul de Simulació d'Empreses:

Balaguer (SIEMBA SA)

Calassanci (INTERCALA)

Mataró (EMARS SEFED SA)

Olot (OLOTCARN)

S'emmarca dins el programa SEFED que va encaminat a la formació de joves aturats vers l'administració d'empreses.

Aquest programa permet d'individualitzar i flexibilitzar els itineraris formatius, adaptant-los a les necessitats canviants de les empreses.

IX JORNADA PEDAGÒGICA

El dia 19 d'abril tingué lloc la IX JORNADA PEDAGÒGICA en el nou col·legi de Calella. Ens reunírem tots en el pavelló poliesportiu, érem 600 docents. La salutació anà a càrrec d'en Jordi Cadevall, de l'Equip de Gestió, i del Sr. Esteve Federico director de l'escola que ens acollia.

La conferència la féu el Sr. Joan Majó, doctor enginyer, president de *International Society Forum* de Brusel·les. El títol era **Europa Segle XXI: canvis tecnològics; canvis en les actituds educatives?**

En síntesi digué que ens cal entendre què passa, quines conseqüències té per la vida de les persones i tenir molt en compte les decisions que es prenen; estem corrent un risc molt seriós: estar preparant nois/es per viure en una societat que quan hi arribin ja no existirà.

Estem, doncs, en la societat de la informació i per entendre-la cal posar-nos d'acord en *el*

codi de transmissió, tant conceptual com físic.

Vivim en l'època de *la revolució de la informació*: més capacitat d'emmagatzematge i processament més àgil; reducció de costos i de temps; democratització; més informació i més ràpida; amb cables de fibra òptica que permeten el pas de més bandes d'informació, però alerta: tota imatge digital és manipulable.

Tota aquesta revolució incidirà en

campus diversos: en el món del treball i de l'atur, en el de l'educació...

És en aquest on ens cal reflexionar: hem de començar a pensar que l'ensenyament no és només per a la primera etapa de la vida, haurem d'ensenyar a anar-se adaptant, a un reciclatge continuat, o sia en unes actituds per a l'aprenentatge i saber convertir la informació en coneixements, *aprendre a aprendre*.

Per ampliació es pot veure el llibre que ha escrit: «Chips, cables y poder», editat per Planeta.

L'esmorzar, com que plovia, es va haver de fer per les classes i els passadissos, la

qual cosa va afavorir més la relació entre els participants. A continuació hi hagué el treball per grups, en algun d'ells quedà el temps curt.

En l'acta de cloenda, hi van intervenir el P. Carles Mascaró, Secretari General, el Sr. Marià Morera, Secretari General del Departament d'Ensenyament, en representació de l'Hble. Sr. Josep-Xavier Hernández, Conseller d'Ensenyament, i el P. Provincial P. Andreu Trilla. Trobareu un resum de les intervencions del P. Provincial i del Secretari General en el fulls centrals.

VI PREMI SANT JOSEP DE CALASSANÇ

En el decurs de la IX JORNADA PEDAGÒGICA fou atorgat el Sisè Premi Sant Josep de Calassanç en les diferents modalitats a les persones següents:

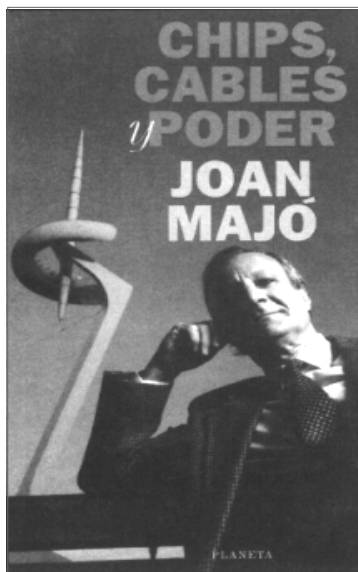
a) PREMI PER ALS DOCENTS D'ENSENYAMENT INFANTIL I PRIMARI, a la Sra. Carme Serrano de Sarrià pel treball d'elaboració de material complementari del projecte Ciència 6-12, i per la tasca de difusió de la filosofia d'aquest projecte i de formació de docents.

b) PREMI PER ALS DOCENTS D'ENSENYAMENT SECUNDARI OBLIGATORI I POSTOBLIGATORI, a la Sra Encarnació Dorca d'Olot pel treball realitzat en els crèdits que imparteix amb els seus alumnes que elaboren materials de gran qualitat, especialment per tota la tasca d'elaboració de la revista de l'escola.

c) PREMI PER AL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS, a la Sra. Paquita Bisbal d'Igualada per la seva dedicació generosa, voluntariosa, afable i amb permanent voluntat de millora, realitzada durant molts anys en la seva tasca a la secretaria i administració de l'escola.

d) PREMI ALS ANIMADORS EN ELS ÀMBITS PASTORAL I TUTORIAL, a la Sra. Marta Soler de Sant Antoni per l'elaboració de material d'orientació i d'un pla global i progressiu per a tots els alumnes, i pel treball amb els docents per l'establiment d'adaptacions curriculars per aquells alumnes que les necessiten en alguna de les àrees.

En tots ells s'ha reconegut la feina realitzada segons el nostre Caràcter Propi i la qualitat i millora en la seva activitat professional i, al mateix temps el jurat reconeix i es congratula que moltes altres persones presentades o no, són mereixedores de semblant distinció. Certament això possibilita el bon servei que al llarg de tant de temps hem fet als nois i noies que confien en nosaltres.

La Jornada Pedagògica

La Jornada Pedagògica és un dels actes importants del curs. El nostre cronista, discret i observador, també hi era.

Ja hi som, a Calella. I plou. Quina llàstima; ens mullarem. I potser no ho han previst que plouria i ens haurem d'adaptar a les circumstàncies! Però, bé, hi ha molta gent que s'ho pren bé (potser és que les o els rondinaries de mena cada vegada som menys, per a bé o per a mal!).

Al pavelló sembla que no s'hi càpiga: cada vegada som més (on anirem el proper any?) i ja m'agrada (menys quan he de fer cua o em sembla que em quedaré sense cafè). Fa bonic, tal com l'han arreglat; (quina il·lusió poder anar a col·legi en un lloc tan agradable). I, clar, si no fossim tants ens la podrien ensenyar amb detall (cosa que no sé si fan a la meua escola amb els docents nous).

És agradable veure companys i companyes

d'altres escoles: després les i els saludarem i farem petar la xerrada, pensem moltes i molts. Però si no hi ha temps per a tant, si venim a treballar. Potser sí, ara que, amb el pas dels anys augmenten les coneixences entre docents, que haurem de demanar una Jornada de tot el dia, amb varis temps "morts" per a la relació i l'intercanvi informal. Una idea més per emplenar el full d'avaluació!

I perquè en el meu grup de treball cada any he de trobar alguna persona que explica coses de la seva escola com si fossin els únics que fan coses? Per cert, he escoltat un parell de coses interessants o com més noves; n'hauríem de parlar a l'escola: hi haurà temps en algun claustre? o potser en les reunions de departament? Altrament no desaprofitem part de les energies emprades?

Ja ho veieu: una Jornada real com la vida mateixa! L'any que ve hi tornarem.

Zum-Zum

agenda

MAIG

- 5 Reunió coordinadors 3r cicle primària. De 2/4 de 4 a 2/4 de 7.
- 6 Reunió coordinadors batxillerats. De 4 a 2/4 de 7.
- 8 Trobada de docents de 3r any. De 10 a 6.
- 12 Presentació de crèdits. De 4 a 2/4 de 7.
- 13 Reunió responsables informàtica. De 2/4 de 4 a 6.
- 13 Trobada de docents de 3r any. De 10 a 6.
- 15 Reunió responsables PAI primària. De 10 a 1.
- 15 Curs de Formació Pastoral. De 4 a 6.
- 22 Reunió coordinadors BUP-COU. De 4 a 2/4 de 7.
- 23 IX Jornada Esport i Cultura per a 6è de primària a Sabadell.
- 26 Consell de les Institucions. De 7 a 9.
- 26 Seguiment llibres religió 2n cicle primària. De 4 a 6.

- 28 Reunió responsables voluntariat. De 4 a 6.
- 29 Reunió coordinadors formació professional. De 4 a 2/4 de 7.
- 29 Seguiment llibres religió 1r cicle primària. De 4 a 6.

JUNY

- 2 Seguiment llibres religió 3r cicle primària. De 4 a 6.
- 3 Darrera sessió dels grups de treball. De 2/4 de 4 a 6.
- 5 Reunió responsables PAI d'ESO. De 10 a 1.
- 5 Reunió coordinadors formació ocupacional. De 4 a 6.
- 9 Seguiment llibres religió d'ESO. De 4 a 6.
- Del 16 al 19. ESTADES PEDAGÒGIQUES DE LA FUNDACIÓ.
- Del 25 al 30. SIS DIES DIFERENTS a Pineta.
- 30 Inici dels camps de treball.

SECRETARIAT DE LES INSTITUCIONS ESCOLARS DE L'ESCOLA PIA DE CATALUNYA

Ronda de Sant Pau, 80 2n - Tel.: 441 00 04 - Fax: 441 02 87 - 08001 BARCELONA

<http://www.epcat.net>